

پر تو مشکوہ

مجموعه مقالات در گرامیداشت آیت الله سید محمد مشکوہ بیرجندی

به مناسبت شانزدهمین دوره

آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی (جایزه سید عبدالله انوار)

به کوشش
غلامرضا امیر خاکی
سید صادق سجادی

تابستان ۱۴۰۲

سروشانه: امیر خانی، غلامرضا، ۱۳۴۸ - گردآورنده
 عنوان و نام پدیدآور: پرتو مشکوكة / مجموعه مقالات در گرامیداشت آیت الله سید محمد مشکوكة بیر جندی
 به کوشش غلامرضا امیر خانی، سید صادق سجادی؛ ویراستار حسن هوشمند.
 مشخصات نشر: تهران: خانه کتاب و ادبیات ایران؛ سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۴۰۲.
 مشخصات ظاهري: ۸۱۶ ص: نمونه
 فروش: خانه کتاب و ادبیات ایران؛ ۷۳۷. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۴۳۰.
 شابک: ۲- ۵۸۳- ۲۲۲- ۶۰۰- ۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: قبیلاً پادداشت: به مناسب شانزدهمین دوره آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی (جایزه سید عبدالله انوار).
 پادداشت: ص: ع. به انگلیسی: ...
 Gholamreza Amirkhani, Seyyed Sadegh Sajjadi. Partove meshkat (the beam of niche) ...
 پادداشت: کتابنامه. موضوع: مشکوكة، سید محمد، ۱۲۸۰- ۱۳۵۹.
 موضوع: واقفن - ایران - مقاله ها و خطابه ها
 فلسفه اسلامی - مقاله ها و خطابه ها
 نسخه های خطی - مقاله ها و خطابه ها
 شناسه افروزده: سجادی، سید صادق، ۱۳۳۳ - گردآورنده
 شناسه افروزده: مجموعه مقالات در گرامیداشت آیت الله سید محمد مشکوكة بیر جندی
 شناسه افروزده: همایش حامیان نسخ خطی "جایزه سید عبدالله انوار" (شانزدهمین: ۱۳۹۷؛ تهران)
 شناسه افروزده: خانه کتاب و ادبیات ایران شناسه افروزده: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
 National Library and Archives of I.R. of IRAN

رد بندی کنگره: BP192/2
 رد بندی دیوبی: ۱۹۷/۷۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۴۶۴۳

پرتو مشکوكة / مجموعه مقالات در گرامیداشت آیت الله سید محمد مشکوكة بیر جندی
 به مناسب شانزدهمین دوره آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی (جایزه سید عبدالله انوار)
 به کوشش: غلامرضا امیر خانی، سید صادق سجادی
 ناشر: خانه کتاب و ادبیات ایران با همکاری سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
 ویراستار: حسن هوشمند

طراح جلد: علیرضا کرمی
 صفحه‌آر: عسگر ابراهیمی

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۲

شماره کان: ۵۰۰ نسخه

بهای: ۴۰۰/۰ توهمان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۲-۵۸۳-۲

لیتوگرافی و چاپ: چاپخانه بوستان کتاب

نشانی: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بین فلسطین جنوبی و خیابان برادران مظفر، شماره ۱۰۸۰

خانه کتاب و ادبیات ایران / www.ketab.ir تلفن بخش توزیع: ۶۶۴۶۵۶۲۵

فهرست

۷	مقدمه / علی رمضانی، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران
۹	پیشگفتار / غلامرضا امیرخانی - سید صادق سجادی
۱۳	فصل اول: شرح حال و اسناد
۱۵	۱. احوال و آثار سید محمد مشکوکه / سید صادق سجادی
۲۲	۲. ذکر حمیل مرحوم مغفور استاد بزرگوار سید محمد مشکوکه بیرجندی ... احمد مهدوی دامغانی ...
۶۱	۳. محمد مشکوکه و نسخه های خطی / ایرج افشار
۷۱	۴. گشایش کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران / علی نقی منزوی
۸۳	۵. مجموعه نسخه های خطی اهدا ی سید محمد مشکوکه به دانشگاه تهران / سوسن اصلی و فرشیده کونانی
۱۰۳	۶. نقد و بررسی روش شناختی فهرست نسخه های خطی مجموعه سید محمد مشکوکه در دانشگاه تهران / پریسا کرم رضایی
۱۱۷	۷. اسنادی از نقش سید محمد مشکوکه بیرجندی و میر جلال الدین محلث ارمومی در همکاری و ارتباط کتابخانه ملی ایران با کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران بر بستر نسخه های خطی علی صادق زاده و ایقان ۱۷۷
۱۷۷	فصل دوم: برخی از نگاشته های مشکوکه
۱۸۹	۱. مشکوکه الاسرار فی حلّ عقد الاسفار / علی اوچبی
۱۹۷	۲. کلمة التوحيد / منوجهر صدوقي سها
۲۲۵	۳. دیباچه ای بر مقدمه صحیفه / اکبر ثبوت
۲۴۱	۴. برگدان فارسی مقدمه سید محمد مشکوکه بر صحیفه سجادیه / سید صدرالدین بلاغی
۲۴۹	۵. معرفی یک شخصیت بر جسته و رجل عالی قدر دین و علم
۲۵۵	فصل سوم: درباره آثار مشکوکه
۲۵۷	۱. بررسی آراء و اندیشه های شادروان سید محمد مشکوکه / حسن سید عرب
۲۶۷	۲. نیم نگاهی به تلخیص البیان فی مجازات القرآن ویراسته سید محمد مشکوکه / نوشه حسین علی محفوظ؛ ترجمه غلامرضا جمشیدنژاد اول
۲۷۷	۳. پارسی نگاری ابن سینا در کتاب رگشناصی / ابراهیم ذاکر

مقدمه

بی‌شک، علم کتاب‌شناسی راهنمای ورود به علم است؛ زیرا برای پژوهش، اطلاع و تحقیق در هر علمی، نیاز به اطلاعات و مکتوبات و نشریات در همان علم است که علم کتاب‌شناسی این کلید را در اختیار پژوهشگر قرار می‌دهد. بنابراین محققان عصر جدید برای پیشرفت در حوزه فعالیت خود نیاز به شناخت اسناد و کتاب‌هایی دارند که کتاب‌شناسان تلاش‌گر در اعصار گذشته آن را تهییه کرده‌اند. تلاش مصححان، سخه‌شناسان و کتاب‌شناسان بجهت مجموع سید محمد مشکو، چراغ راهی بوده است که امروزه پژوهشگران و محققان جهان را نیاز دارند.

سید محمد مشکو، یکی از تأثیرگذاران تلاش‌گران حوزه نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی بود. متبع، متخصص و محققی ساختکوش آنها تلاش خود جایگاه رفیعی در فرهنگ این سرزمین بافت.

اهمیت، گستردگی و تعدد فعالیتها و پژوهش‌های محمد مشکو و هم‌چنین میل بر ارج نهادن به خدمات و تلاش‌های استاد، و این که آگاهی و اشاعه آثار ایشان می‌تواند راهنمای خوبی برای پژوهشگران حوزه‌های کتاب‌شناسی باشد، خانه کتاب و ادبیات ایران را بر آن داشت که انتشار مجموعه مقالاتی در معرفی این پژوهشگر و مکتوبات ایشان را، امری ضروری و لازم تلقی کند.

بر خود لازم دانسته به پاس تلاش تمام نویسنده‌گان و فرهیختگانی که با اهتمام علمی خود این مجموعه را برای علاقه‌مندان فراهم آورندند، سپاس گزاری کنم.

تابستان ۱۴۰۲

علی‌رمضانی

مدیر عامل خانه کتاب و ادبیات ایران